

Kirkolliskokouksen päätösmessu 10.11.2023 Turun tuomiokirkossa

Piispa Kaisamari Hintikka

24. sunn. helluntaista

Jeesus sanoi opetuslapsille:

”Minä sanon teille, ystävilleni: Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta joiden valta ei ulotu sen pitemmälle. Kuulkaa, ketä teidän tulee pelätä. Pelätkää häntä, jolla on valta sekä tappaa ihminen että syöstä hänet helvettiin. Niin, sanon teille: häntä teidän on pelättävä. Varpusia saa kahdella kolikolla viisi, eikö niin? Silti Jumala ei unohda yhtäkään niistä. Teidän jokainen hiuskarvannekin on laskettu. Älkää siis pelätkö. Olettehan te arvokkaampia kuin kaikki varpuset.” (Lk 12:4-7)

Lapsuudenkotini oli vaaleankeltainen puutalo. Sen pihaa ympäröi orapihlaja-aita. Pienenä pelkäsin kulkea portista, sillä heti kun aita meni liian lähelle, sieltä pomppasi kimppuun pienten vihreiden kirvojen parvi. Ne olivat harmittomia, mutta pienen ihmisen mielestä silti pelottavia.

Viime vuoden maaliskuussa Kirkon ulkomaanapu järjesti yhdessä usean muun katastrofijärjestön kanssa Helsingin Kulttuuritalolla konsertin Ukrainan hyväksi. Yksi konsertissa esiintyneistä muusikoista oli Mariska-niminen artisti. Kun häneltä kysyttiin mikä hänen mielestään on rauhan vastakohta, Mariska vastasi, että rauhan vastakohta on pelko. Ei siis sota, vaan pelko.

Lapsena siis pelkäsin pensasaidan kirvoja, mutta pelkäsin myös pimeää, koiria ja itkeviä lapsia. Tänäpäin pelkään unettomia öitä, sitä että en täytä odotuksia, että unohdan jotakin tärkeää, että menetän jonkun kaikkein rakkaimmistani. Ja pelkään myös sota.

Päivän evankeliumissa Jeesus valmistaa oppilaitaan ja seuraajiaan Jumalan valtakunnan työhön. Hän tietää mitä he joutuvat kohtaamaan siinä työssä ja puhuu pelosta. Pelko on voima, joka saa meidät lamaantumaan ja vaikenemaan. Sen vaikutukset voivat olla myös aivan päinvastaiset: aistit valpastuvat, tarkkaavaisuus kasvaa, ihminen tai eläin on valmis pakenemaan tai taistelemaan. Jokainen meistä pelkää jotakin.

Lapsuuteni orapihlaja-aidan uumenissa asui muitakin kuin kirvoja. Man kunde inte genast se dem, men man kunde höra ett ständigt kvitter. En sparvflock. Varpusparvi.

Samma hagtornshäck finns fortfarande kvar i mitt liv. Kvittret hörs mer sällan än tidigare och är mera dämpat. Sparven har blivit en strakt hotad fågelart i Finland.

Men man får fem sparvar för två slantar eller två för en slant. Sparvarna är de fattigas mat, eller de billigaste offerfåglarna som kan tas till templet. Vardagliga småfåglar som vi knappt ens lägger märke till.

Vilka är sparvarna i denna värld? Vilka är de som till sitt väsen är obemärkta och vardagliga, som i andras ögon har blivit ansiktslösa och anonyma, som förlorat sitt värde och vars namn har ersatts av nummer.

Heitä ovat ne kymmenet miljoonat, jotka kuolevat nälkään tänäkin vuonna. Ne sadat tuhannet elämänsä menettäneet ukrainalaiset siviilit tai venäläiset sotilaat, ja kymmenet tuhannet, jotka parempaa elämää etsiessään ovat hukkuneet Välimereen. Heitä ovat ne tuhannet Hamasin iskuissa tai Gazan pommituksissa kuolleet lapset ja nuoret. Heitä ovat ihmiskaupan uhrit, lähisuhdeväkivallan uhrit.

Jokainen heistä on syösty helvettiin jo ennen kuolemaansa, syösty yhteen tämän maailman helveteistä.

Jokaisella on tarina, joka kaipaa tulla kerrotuksi ja kuulluksi. Jumala tuntee jokaisen tarinan, jokaisen elämän, eikä päästä silmistään yhtäkään kaikkein pienimmistään. Sillä hetkellä, kun sydän pettää nälkiintyneen ruumiin, kun miina laukeaa, kun keuhkot vetävät sisäänsä vettä, kun maailma ympärillä hajoaa – Jumala on läsnä ja kutsuu nimeltä.

Jeesus kehottaa oppilaitaan pelkäämään "häntä, jolla on valta tappaa ihminen ja syöstä helvettiin". Se, jolla on meihin tällainen valta, on toinen ihminen. Meillä on valta luoda helvetti tekemisillämme ja tekemättä jättämisillämme. Pahuuden voimilla ei ole tässä maailmassa muita käsiä pahantekemiseen, kuin meidän kätemme, ei muuta suuta pahanpuhumiseen kuin meidän suomme.

Erillenneittäjä, diabolos, ei tuhoa vain ihmisiä, vaan myös ihmisyyhteisöjä: ajaa niitä jakautumaan, polarisoitumaan, sirpaloitumaan, ajaa ihmisiä pois kotiseuduiltaan, ajaa heidät

erille toisistaan ja lopulta toisiaan vastaan. Siksi on tärkeää valita toisin: kokoontua yhteiseen rukoukseen, yhteiseen messuun, yhteiseen pöytään, yhdessä Kristuksen ristin juureen.

Tämä kirkolliskokouskausi on tulossa päätökseensä. Muistatteko, miten aloitimme sen? Yhteisellä messulla täällä Turun tuomiokirkossa, kyllä. Muistatteko myös, että ensimmäisellä istuntoviikolla vietimme valiokunnissa paljon aikaa kuuntelemalla toistemme kertomuksia. Jokaisella meistä oli mahdollisuus ja lupa kertoa omasta uskonpolustaan. Muiden tehtävä oli kuunnella, ei kritisoida, ei väittää vastaan, ainoastaan kuunnella ja oppia tuntemaan ihminen nimen, tittelin ja kenties maineen takana. Vuosien aikana meistä on tullut osa toistemme kertomuksia.

Evangelietexten vi hör idag är kortfattad, men den kombinerar två nyckelfrågor: kärnan i Jesu undervisning och kärnan i hans tjänst. Kärnan i hans undervisning är Guds rike som har kommit nära. Kärnan i Jesu tjänst är en lidande person, den andra vänder ryggen till, tittar bort, vänder blad och byter kanal. En av sparvarna.

Gud föds som en av sådär. En Gud som erkänt mänskans brustenhet och begränsning föds mitt i världens lidande på grund av sin kärlek. Han kommer till våra liv, både till vårt personliga lidande och det lidande vi delar. Kristus, Gud född som människa, lever som människa, leder i människors händer, dör och vinner över döden. När han säger till sina vänner "var inte rädda" vi kan lita på att vi har en framtid och ett hopp.

Rikkonaiseen ja rajalliseen inhimillisyyteen suostunut Jumala syntyy maailman kärsimyksen keskelle rakkautensa tähden. Hän syntyy keskelle elämäämme, keskelle sen yksityistä ja jaettua kärsimystä. Kristus, ihmiseksi syntynyt Jumala, elää ihmisen elämän, kärsii ihmisten käsissä, kuolee ristillä ja voittaa kuoleman. Kun hän sanoo meille, ystävillemme "älkää pelätkö", me voimme luottaa siihen, että meillä on tulevaisuus ja toivo.